

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321201539
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2321201539.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: E. J., nar. X.X.XXXX, bytom Ž., toho času na neznámom mieste, a otca: W. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž. XXX, o návrhu navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa: O. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž. XXX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, za účasti Okresnej prokuratúry Galanta, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, starej matky O. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, má právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

II. Matka a otec sú povinní platiť na výživu maloletého dieťaťa, každý z rodičov mesačne sumu vo výške 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.4.2021, sa navrhovateľka - stará matka maloletého dieťaťa z otcovej strany domáhala zverenia maloletého dieťaťa a jeho súrodenca, K. K., nar. X.X.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletých detí, bývalá družka jej syna sa riadne nevie postarať o svoje deti, pretože je drogovu závislá. Maloleté deti sú v starostlivosti navrhovateľky od 29.12.2020 s výnimkou štyroch dní, kedy ich matka odviezla z jej domácnosti k sebe do podnájmu v Bratislave. Navrhovateľkin syn, otec maloletých detí je momentálne vo väzbe. Navrhovateľka sa s matkou maloletých detí dohodla, že po jarných prázdninách si matka po ne príde, čo sa však nestalo a maloletí deti ostali u navrhovateľky. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že v decembri 2018, kedy bola matka po dvoch rokoch prepustená z väzenia na podmienku, prišla bývať k nej do Ž.X.a, pretože sa tam v tom čase nachádzal jej maloletý syn O., ktorý bol od roku 2017 do roku 2019 zverený do náhradnej starostlivosti navrhovateľky. V čase, keď sa matka maloletých detí vrátila z väzenia, bol otec maloletých detí vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúsku. V marci 2019 podala matka maloletých detí na súd návrh na zverenie maloletého O. do jej osobnej starostlivosti, ktorému návrhu súd vyhovel. V tom čase otec maloletých detí nebol vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletých detí na súde uviedla, že chce s maloletým O. aj s jeho otcom žiť spoločne v Ž.X.i. Následne v

júli 2019 matka odišla aj spolu s maloletým O. do Bratislavy, kde žila so svojim novým priateľom. Matka aj s priateľom pracovali a maloletý O. tam chodil do školy. Navrhovateľka ďalej uviedla, že maloletý K. bol od svojho narodenia zverený do náhradnej starostlivosti starej matky z matkinej strany, ktorej bol neskôr odobratý, nakoľko sa o neho dostatočne nestarala. Maloletý K. bol umiestnený do terajšieho Centra pre deti a rodiny Pezinok. Matka maloletých detí podala v marci 2019 na súd návrh na zverenie maloletého K. do jej osobnej starostlivosti, ktorému návrhu súd v apríli 2020 vyhovel. Od toho času žil s nimi v podnájme aj maloletý K., kde navštevoval škôlku. Takéto spolužitie im vydržalo zhruba rok, nakoľko matka maloletých detí a jej partner prepadli drogám. Matkin partner odišiel zo spoločnej domácnosti, a nakoľko by ho matka nezvládala sama platiť, tak musela aj s maloletými deťmi opustiť byt. Následne matku aj maloletými deťmi prichýlili známi jej partnera, ktorí ich zobrali k sebe do rodinného domu do obce C. N.. Matka maloletých detí po Vianociach odišla niekam preč a maloleté deti nechala doma samé dva dni. Manželia, u ktorých matka bývala, priviezli maloleté deti do domácnosti navrhovateľky - starej matky, a od 29.12.2020 sa maloleté deti nepretržite - okrem štyroch dní - , nachádzajú u navrhovateľky. Matka s maloletými deťmi vôbec nekomunikuje, nevolá im, nepýta sa na nich a navrhovateľka ani nevie, kde sa matka momentálne nachádza. Otec maloletých detí s nimi komunikuje videohovormi a listami. Navrhovateľka konštatovala, že v takej situácii, v akej sa nachádza matka maloletých detí, táto nie je schopná sa postarať o maloleté deti, z uvedeného dôvodu navrhovateľka žiadala súd, aby maloleté deti zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.4.2021 sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu, že potrebuje mať doklad o zverení maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko potrebuje pre ne vybaviť lekárov, školu a podobné záležitosti.

3. Okresný súd Galanta uznesením č. k. 12P/39/2021-43 z 13.5.2021, právoplatné 17.6.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti K., O. O. K. dočasne ponechal v starostlivosti navrhovateľky a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletých detí do náhradnej starostlivosti navrhovateľky.

4. Okresný súd Galanta uznesením č. k. 12P/39/2021-56 z 13.5.2021, právoplatné 20.8.2021, konanie vo veci návrhu navrhovateľky, starej matky, na zverenie maloletého K. K., nar. 1.4.2015 do jej náhradnej osobnej starostlivosti vylúčil na samostatné konanie za účelom postúpenia veci v tejto časti na Okresný súd Pezinok z dôvodu, že vo veci starostlivosti súdu o maloletého K. K. naposledy rozhodoval Okresný súd Pezinok, čím si založil svoju miestnu príslušnosť. Predmetom tohto konania ostal návrh navrhovateľky na zverenie maloletého O. do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

5. Súd v súlade s ust. § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vec prejednal a rozhodol na pojednávaní 1.2.2022 v neprítomnosti matky a otca maloletého dieťaťa. U matky súd uplatnil fikciu doručenia podľa § 106 ods. 3 CSP, pričom matka sa vo veci písomne nevyjadrila, na pojednávanie sa nedostavila, ani nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Otec maloletého dieťaťa sa napriek vedomosti o termíne pojednávania na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, vo veci podaného návrhu sa však vyjadril osobne na pojednávaní dňa 9.12.2021, kedy súhlasil so zverením maloletého O. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, svojej matky. Potvrdil, že od júna 2021, kedy bol prepustený z výkonu trestu, sa vrátil do domácnosti svojej matky, aktuálne žije s ňou a maloletými synmi v spoločnej domácnosti, podieľa sa na starostlivosti a výchove detí, deti vodí do školy, učí sa s nimi, trávi s nimi voľný čas, maloletého O. učí aj variť. Je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, aktuálne bez nároku na výplatu dávok v nezamestnanosti, nakoľko nespĺňa podmienky na ďalšiu výplatu týchto dávok, pričom tieto dávky mu boli priznané za skoršie obdobia jeho evidencie ako uchádzača o zamestnanie a následne vyplatené v októbri 2021 vo výške cca 3.040,- Eur. Z týchto finančných prostriedkov toho času žije. V novembri 2020 mu zistili nádor na mozgu, v tejto súvislosti chodí na pravidelné kontroly raz polročne k neurochirurgovi. Trestným rozkazom OS Bratislava II, č. k. XT/XXX/XXXX zo dňa 24.11.2021 bol za úmyselný prečin krádeže odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, ako aj k povinnosti nahradiť poškodenému spôsobenú škodu s tým, že doposiaľ toto rozhodnutie nie je právoplatné. Z uvedeného dôvodu hrozí, že v prípade nevyhovenia návrhu navrhovateľky, resp. nástupu otca na výkon trestu odňatia slobody deti ostanú bez starostlivosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka, zástupkyne okresnej prokuratúry, potvrdeniami a správami ohľadne účastníkov konania, pripojeným spisom

tunajšieho súdu 19P/46/2019, ako aj ostatným, na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

7. Maloleté deti K., O. O. K., pochádzajú z mimomanželského pomeru rodičov. Uznesením Okresného súdu Pezinok č. k. 12P/308/2015-31 zo dňa 21.10.2015 bol maloletý O. dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke U. T. a rodičia maloletého boli zviazaní prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Dňa 22.9.2016 na súdnom pojednávaní bolo konanie zastavené, nakoľko sa maloletý od mája nachádzal v starostlivosti otca, na základe vzájomnej ústnej dohody medzi rodičmi a starou matkou. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. XXP/X/XXXX-XX zo dňa 23.5.2017 bol maloletý O. dočasne ponechaný v starostlivosti starej matky O. K.. Následne rozsudkom tunajšieho súdu č. k. XXP/X/XXXX-XX zo dňa 8.11.2017 bol maloletý O. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky O. K., ktorá bola povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako rodičia a právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok mala iba v bežných veciach. Matku a otca zviazal súd prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 17.6.2019 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť maloletého O., ktorá bol nariadená rozsudkom tunajšieho súdu č. k. XXP/X/XXXX-XX zo dňa 8.11.2017, keďže zanikol dôvod, pre ktorý bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Konanie v časti úpravy práv a povinností k maloletému O. súd zastavil. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. XXP/XXX/XXXX-XX zo dňa 10.9.2015 bol maloletý K. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke U. T., ktorá bola oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať a spravovať jeho majetok, v bežných veciach a matka maloletého bola zviazaná prispievať na výživu maloletého mesačne sumou v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktorú sumu bola matka povinná zasielať k rukám navrhovateľky. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 5.3.2018 nariadil súd nad maloletým K. ústavnú starostlivosť, matku zviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy k 15. dňu v mesiaci vopred na účet Detského domova Harmónia, Stavbárska 6, Bratislava, zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Pezinok č. k. 42P/29/2017-16 zo dňa 26.9.2017 a zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, do ktorej bol maloletý K. zverený rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. XXP/XXX/XXXX-XX zo dňa 10.9.2015. Následne Okresný súd Pezinok rozsudkom sp. zn. XP/XXX/XXXX zo dňa 3.2.2020 zrušil nad maloletým K. ústavnú starostlivosť, schválil rodičovskú dohodu v rámci ktorej sa maloletý K. zveril do osobnej starostlivosti matky, rozhodol, že zastupovať a spravovať majetok maloletého sú oprávnení obaja rodičia, otca zviazal platiť na výživu maloletého sumou 82,- eur mesačne a určil styk otca s maloletým K. na každý páry týždeň od piatku od 17:00 do nedele do 18:00 hod. .

8. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej len „úrad“) zo dňa 18.11.2021 vyplýva, že kolízny opatrovník šetril pomery v domácnosti navrhovateľky na adrese Ž. XXX. Navrhovateľka, trvale bytom Ž. XXX, je vydatá, so svojím manželom nežije v spoločnej domácnosti a má ukončené základné vzdelanie. Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 425,- Eur/mes. a prídavku na dve maloleté deti vo výške 74,92 Eur/mes. Je vlastníčkou rodinného domu na adrese Ž. XXX, ktorý naďalej obýva. Jedná sa o trojizbový rodinný dom s kuchyňou a príslušenstvom. V spoločnej domácnosti žije aj plnoletá dcéra navrhovateľky, A. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 370,- Eur/mes. Náklady spojené s bývaním predstavujú 60,- Eur/mes. za elektrickú energiu, 130,- Eur/mes. za plyn, 25,- Eur/mes. za vodu a 13,- Eur/mes. za televíziu. Vykurovanie domácnosti je v zimných mesiacoch zabezpečené krbovými kachľami a plynovými gamatkami. Pani I. prispieva na stravu a energie sumou 200,- Eur/mes. Hygiena a čistota domácnosti bola v čase šetrenia na veľmi dobrej úrovni. Maloletý O. sa so svojim bratom, Michalom Masárom, nar. 01.04.2015, nachádza v domácnosti starej matky odo dňa 29.12.2020. Maloletý O. má v domácnosti starej matky k dispozícii samostatnú miestnosť, kde má vytvorený priestor pre pokojný spánok a prípravu na vyučovanie. Dieťa prespáva so súrodencom na rozkladacej pohovke v miestnosti, ktorá bola predtým využívaná ako obývací izba. V miestnosti sa nachádza aj samostatné lôžko a sektorový nábytok s úložným priestorom na ošatenie a osobné veci dieťaťa. Matka maloletého dieťaťa, E. J.Á., sa toho času nachádza na neznámom mieste, je slobodná, má ukončené stredné odborné vzdelanie v odbore krajčírka so záverečnou skúškou - vyučný list. Aktuálne miesto pobytu matky maloletých detí nie je úradu známe a z uvedeného dôvodu nemohli byť prešetrené pomery na jej strane. Dňa 25.09.2021

porodila matka maloleté dieťa s menom neurčeným a priezviskom J.. Dieťa zanechala v nemocničnom zariadení a verbalizovala nezaujem o maloleté dieťa. V tele maloletého dieťaťa, meno neurčené J., bol potvrdený nález omamných a psychotropných látok. Maloleté dieťa bolo úradom umiestnené na základe uznesenia Okresného súdu Galanta, č. k. XXP/XXX/XXXX-X zo dňa 7.10.2021 do Centra pre deti a rodiny Dunajská Streda, Nezábudková 474/3. Otec maloletého dieťaťa, W. K., trvale bytom Ž. XXX, je rozvedený, má ukončené základné vzdelanie. Odo dňa jeho prepustenia z ÚVTOS sa striedavo zdržiava na adrese navrhovateľky a striedavo na neznámom mieste. V čase šetrenia nebol v domácnosti prítomný. Stará matka nevedela uviesť, kde sa zdržiava, ani či je zamestnaný. Podľa jej udania mu bolo diagnostikované onkologické ochorenie, no nie je jej známe, či sa na toto ochorenie lieči. Maloleté dieťa, O. K., trvale bytom Ž. XXX, je žiakom ZŠ v obci T., s vyučovacím jazykom slovenským. Maloletý sa v školskej jedálni nestravuje, školské krúžky nenavštevuje. Zdravotný stav maloletého dieťaťa je podľa udania starej matky dobrý. Maloletý O. je dispenzarizovaný v urologickej ambulancii, kde má absolvovať kontrolné vyšetrenia jedenkrát ročne. Výchovné problémy s maloletým stará matka neudáva. Maloletý je poberateľom opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 229,- Eur/mes. na základe vydaného neodkladného opatrenia. V rámci šetrenia pomerov bol vykonaný pohovor s maloletým O. bez prítomnosti ďalších osôb. Maloletý O. uviedol, že sa má u babky dobre. V škole sa mu páči. Medzi jeho obľúbené predmety patrí telesná výchova a informatika. Aj u babky má počítač. V škole, aj v obci má kamarátov. S mamou je v kontakte cez sociálne siete. Zvykne sa ho spýtať ako sa má a na narodeniny mu ako darček poslala kódy k počítačovej hre. Inak o nej nemá žiadne informácie, nevie kde býva a osobne sa nestretávajú. S otcom sa stretáva, pretože u babky zvykne prespávať. Potom odíde na pár dní, nevedel uviesť kam. Keď je otec doma, zvyknú si s ním vonku na dvore aj s bratom hádzať loptu alebo spolu šantia. U babky si už zvykol, pomáha mu s domácimi úlohami. Chcel by u nej zotrvať dlhodobo. Maloletý pôsobil v čase šetrenia zdravo a spokojne. Bol čisto oblečený a upravený. Komunikoval spontánne a bol výrečný.

9. Zo správy úradu zo dňa 25.1.2022 vyplýva, že kolízny opatrovník vykonal opakované šetrenie pomerov na strane účastníkov konania dňa 17.1.2022, kedy zistil zhodné skutočnosti ohľadom ich osobných, sociálnych, príjmových a majetkových pomerov, ako v čase posledného šetrenia z 18.11.2021. Ohľadom otca bolo zistené, že podľa udania navrhovateľky sa odo dňa 5.1.2022 nachádza v ÚVTOS v Rakúsku, pravdepodobne vo Viedni. Pár dní po vianočných sviatkoch mal opustiť jej domácnosť, údajne šiel na pohreb kamarátovej matky do Bratislavy. Od toho dňa sa domov nevrátil. Skutočnosť, že sa má nachádzať vo výkone trestu mala rodine oznámiť telefonicky pravdepodobne polícia z Rakúska. Bol vykonaný opätovný pohovor s maloletým O., kedy maloletý uviedol, že u starej matky je spokojný a chce u nej zostať. Otca videl naposledy na Vianoce minulého roku, resp. pár dní po nich. Mama sa mu ozve každý alebo každý druhý týždeň na sociálnej sieti. Vie o nej iba to, že býva v D. na V., bližšie informácie nevedel uviesť. Na Vianoce od nej znova dostal kódy k počítačovej hre. Iným spôsobom ho nekontaktuje. Maloletý pôsobil v čase šetrenia zdravo a spokojne. Bol čisto oblečený a upravený. Komunikoval spontánne a ochotne odpovedal na kladené otázky.

10. Navrhovateľka súdu predložila aktuálne potvrdenie o svojom trvalom pobyte v obci Ž. z 24.11.2021, potvrdenie o výške svojho príjmu, starobného dôchodku z 1.1.2022, potvrdenie o svojom zdravotnom stave z 25.11.2021, ako aj maloletého O. z 1.12.2021, čestné prehlásenie o svojej spôsobilosti na právne úkony z 2.12.2021, výpis z registra trestov z 1.12.2021.

11. Zo správy Obce Ž. z 18.10.2021 vyplýva, že navrhovateľka vlastní v obci rodinný dom, v ktorom žije s dcérou a dvomi vnúčatami, ktorých spoločne vychovávajú. Na navrhovateľku nebola podaná sťažnosť, jej správanie nebolo prerokované komisiou verejného poriadku.

12. Na pojednávaní dňa 1.2.2022 navrhovateľka zotrvala na návrhu, maloletého O. žiadala zveriť do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník s poukazom na prešetrené pomery na strane navrhovateľky, zo záverov ktorých vyplýva, že na strane navrhovateľky boli zistené vhodné podmienky na zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, ako aj s poukazom na skutočnosť, že ani jeden z rodičov nezabezpečuje dieťaťu osobnú starostlivosť, odporučal návrhu vyhovieť a rodičov zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 30 % zo životného minima vzhľadom na to, že otec sa pravdepodobne nachádza vo výkone trestu a aktuálne pomery matky nie sú známe.

13. Prokurátorka okresnej prokuratúry navrhla návrhu navrhovateľky vyhovieť, nakoľko sa rodičia aktuálne o maloletého osobne nestarajú, matka dlhodobo, otec od 29.12.2021, neprejavujú o neho záujem, nachádzajú sa na neznámom mieste, pričom navrhovateľka spĺňa zákonom stanovené podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičov navrhla zaviazat' na platenie výživného v zákonom stanovenej minimálnej výške.

14. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

17. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

19. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

20. Podľa § 45 ods. 4 ZR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

21. Podľa § 45 ods. 7 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

22. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach

uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

23. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s príslušným opatrením MPSVaR SR č. 244/2021 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2021 suma 29,87 Eur.

25. Podľa § 43 ods. 1 ZR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

26. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že v danom prípade je dôvodné návrhu navrhovateľky, domáhajúcej sa zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, vyhovieť. Navrhovateľka sa o maloleté dieťa fakticky nepretržite stará od 29.12.2020, pričom kolízny opatrovník nezistil v rámci šetrenia pomerov na strane navrhovateľky, ako aj na strane maloletého dieťaťa nijaké nedostatky v poskytovanej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním neboli zistené ani žiadne iné prekážky, pre ktoré by maloleté dieťa nemohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Matka maloletého sa dlhodobo zdržiava na neznámom mieste, o maloleté dieťa sa nestará, dieťa kontaktuje sporadicky cez sociálne siete. Otec maloletého dieťaťa sa po jeho návrate z výkonu trestu odňatia slobody v júni 2021, žil v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a maloletými synmi, O. a K.m, s navrhovateľkou sa spoločne staral o maloletého O., ako aj maloletého súrodenca, K., od konca decembra 2021, kedy z domácnosti navrhovateľky odišiel, sa zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v Rakúsku, kde bol zadržaný, z ktorého dôvodu tak nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. S poukazom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, spĺňa morálne, osobnostné, aj zdravotné podmienky, ktoré vyžaduje zákon pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom sú vytvorené citové väzby. Súd pri rozhodovaní vzal do úvahy aj názor maloletého O. (v čase rozhodovania vo veku 12 rokov a 3 mesiace), ktorý si želal byť zverený starej matke a vyjadril spokojnosť s pobytom a starostlivosťou u nej.

27. Súd ďalej určil, ako majú rodičia maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu. Pri určení výšky výživného u oboch rodičov súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a príslušného opatrenia MPSVaR SR, s poukazom na ich majetkové, sociálne a zárobkové pomery s tým, že platenie výživného v zákonom stanovenej minimálnej výške je povinnosťou každého rodiča podľa zákona bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem. Rodičia maloletého dieťaťa sú obaja slobodní, okrem maloletého O. obaja majú vyživovaciu povinnosť k maloletému K., nar. X.X.XXXX, ktorý sa nachádza taktiež v starostlivosti navrhovateľky, matka má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletému dieťaťu s neurčeným menom, priezviskom J., nar. XX.X.XXXX, ktorého zanechala po pôrode v nemocnici, toho času je dieťa neodkladným opatrením súdu

zverené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti v Dunajskej Strede. Matka podľa zistení súdu nie je zamestnaná, nenachádza sa v evidencii sociálnej poisťovne ako zamestnanec, platiteľ poisťného, či poberateľ nemocenských alebo dôchodkových dávok, v evidencii úradu práce nie je vedená ako uchádzač o zamestnanie, či poberateľka dávok v nezamestnanosti, či iných štátnych dávok, nachádza sa na pre súd neznámom mieste, z ktorého dôvodu nemohli byť prešetrené jej aktuálne pomery. Otec maloletého dieťaťa sa od konca decembra 2021 nachádza taktiež na neznámom mieste, pravdepodobne v Rakúsku; po jeho prepustení z výkonu trestu v júni 2021 sa zaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie od 1.7.2021, evidencia trvá, nemá nárok na výplatu dávok v nezamestnanosti, aktuálne je bez príjmu; je onkologickým pacientom, má zistený nádor v mozgu, v tejto súvislosti je od novembra 2020 sledovaný odborným lekárom; bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov za úmyselný prečin krádeže trestným rozkazom z 24.11.2021(vydaný Okresným súdom Bratislava II., sp. zn. XT/XXX/XXXX), rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné. S poukazom na takto vykonané dokazovanie súd rodičov maloletého dieťaťa, každého z nich, zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Takto určené výživné zohľadňuje kritériá uvedené v Zákone o rodine.

28. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôžu podať odvolanie navrhovateľka/stará matka maloletého, kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra Galanta, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto rozsudku môžu podať odvolanie otec a matka maloletého dieťaťa v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení. Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z.z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicke

schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.